

Sayın Rektörler,

Sayın Hocalarım,

Değerli Öğrenciler,

Bugün Samsun'da 19 Mayıs Üniversitesinde yeni bir toplantı serisinin başlangıcını gerçekleştirmek için bir aradayız. 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında "Kültür ve Sanat Söyleşileri" faaliyetleri ile birçok üniversitemizi ziyaret ettik, alanında önemli isimleri dinledik ve binlerce öğrencimiz ile üniversitelerimizde sıcak, güler yüzlü ortamlarda bir araya geldik.

2017'de başlatıyor olduğumuz "Sağlık Söyleşilerinin" ilkini 19 Mayıs Üniversitesinde yapıyoruz.

Bu vesile ile Samsun'da 19 Mayıs Üniversitesinde sizlerle birlikte olmaktan memnuniyetimi bildirerek sözlerime başlamak isterim.

Hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Bu söyleşilerin ilkinin konusunu çalışma arkadaşlarım "Sağlıkta Şiddet, Hekime Saygı" olarak seçtiler. Samsun kıymetli iki hekimini 2015 yılında böyle menfur bir saldırıyla kaybetmişti. Bu vesile ile Dr. Furtun ve Dr. Dağ Deviren'i de rahmetle anıyoruz. Bu konuda bugün değerli hocamız Prof. Dr. Rüstem Aşkın'ı dinleyeceğiz. Kendisine toplantımıza katılımı için çok teşekkür ediyorum.

Ev sahipliği için de kendisinin YÖK üyeliği esnasında birlikte çalıştığımız değerli arkadaşımız Prof. Dr. Sait Bilgiç'e teşekkürlerimizi sunarım.

Gerçekten inanılmaz bir şekilde, literatür bilgileri, sağlık çalışanlarının şiddete uğrama riskinin diğer hizmet sektörü gruplara göre 16 kat daha fazla olduğunu rapor ediyor, bu çok yüksek ve ürkütücü bir rakam.

Tıp alanı, tabii ki insan çelişkilerinin, toplumsal düzendeki bozuklukların görülebilirliği en kolay olan ve gün yüzüne kolay yansıdığı bir alan. Bütün bu zorluklar tıp alanında, sağlık hizmetlerinde daha hızlı ve daha çok ortaya çıkıyor. Çünkü hizmet alanı doğrudan insanın kendisi. Tıp, etik aşınmaların da toplum tarafından yine en kolay hissedilebilir alanı.

Sağlık ile ilgili hizmetlerin iyileştirilmesi, reformların ve gelişmelerin sağlanabilmesi için yapılan çalışmalar sınırsızdır. Sürdürülebilir sağlıklı bir toplumsal hayat için, söz konusu politikalar ciddi anlamda önem taşımaktadır. Bu nedendir ki toplumsal düzeydeki sağlık çalışmalarının, 16. yüzyıla kadar uzandığını görmekteyiz. Bu bağlamda:

- 1839 yılında Padişah Abdülmecid'in İstanbul Üst Sağlık Konseyini Kurması (Ki bu konseyde 8 görevli ile Avrupa ülkelerinden 9 temsilci birlikte çalışmışlardır.)
- 1840 Tanca Sağlık Konseyi,
- 1843 İskenderiye Sağlık Konseyi,
- 1851 Paris'te ilk uluslararası sağlık konferansı,
- Ve 1948'te Dünya Sağlık Örgütü'nün kurulması bu alandaki etkin çalışma tarihleridir.

Son yıllarda, bugünkü konumuzu ve bizi ilgilendiren önemli bir kavram, Dünya Sağlık Örgütü tarafından 2011'de Rio Zirvesinde gerçekleştirilen **sağlığın sosyal belirleyicileri üzerine yoğunlaşılması kavramıdır**. Gerçekten de zirvede **sağlığın sosyal belirleyicileri deklarasyonu** kabul edilmiş ve yayınlanmıştır. Bu deklarasyona imza atan ülkeler, sağlığın sosyal, ekonomik, çevresel ve davranışsal belirleyicileri üzerine eşitsizlikleri giderme odaklı kamu sağlığı politikaları oluşturmuşlar ve uygulamaya koyma gayreti içerisinde oldukları görülmektedir.

Sağlık ile ilgili ulusal ve uluslararası çalışmalarda, vatandaşlar arasındaki mevcut eşitsizliklerin giderilebileceği yönündeki anlayışlar, daha iyimser sosyal politikalar vaat etmektedir. 1900'lü yıllarda 1,5 milyar olan dünya nüfusu, 2015 yılında 7,5 milyara ulaşmıştır. Bugünkü güne baktığımızda dünya nüfusu açısından **refah hizmetleri** bağlamında sağlık hizmetleri, sağlıkta kalite, hem fiziksel hem de ruhsal açıdan sağlıklı olmak ve de sosyal anlamda iyi olmak, ülkelerin geleceğini etkileyen en önemli kavramlardan biri olarak değerlendirilmeye alınmaktadır.

Biz de Yükseköğretim Kurulu olarak, yetiştirdiğimiz 7,3 milyon gencimize bu bilinci yerleştirmek istiyoruz, bu nedenle buradayız. Toplantılarımızın ikincisi inşallah, Gaziantep Üniversitesinde gerçekleşecek. Çünkü Gaziantep, bugün neredeyse 3 milyona ulaşan Suriyeli nüfusa ev sahipliği yapan Türkiye'nin, bu yoğunluğu en çok yaşayan ilidir. Gaziantep'te de Suriyeli kardeşlerimizin sağlık ile ilgili sorunlarını ayırım gözetmeksizin çözmeye taahhüt eden devletimizin kararlarında bize düşen görevleri gözden geçireceğiz.

Değerli Hocalarım, Kıymetli Öğrenciler,

Bu selamlama konuşmasında YÖK Başkanı olarak akademide yakın zamanda gerçekleştirdiğimiz ve gerçekleştireceğimiz özellikle yapısal dönüşüm odaklı girişimlerimizden de sizlere kısaca bahsetmek isterim.

Özellikle son 10 yılda sayısal açıdan çok önemli gelişmeler sağlamış olan Türk yükseköğretiminin bundan sonraki aşaması keyfiyet itibariyle nitelik ve kalite bakımından büyümedir. Bu konuda:

- Üniversitelerimizde misyon farklılaşması odaklı ihtisaslaşma ve
- Kalite Kurulu oluşturulması çalışmaları,

2015-2016'nın ana hedeflerini oluşturmuştur. Bu yıl 2016-2017'de bu iki önemli projeyi güçlendirmek üzere nitelikli insan kaynağını yetiştirme ve geliştirme çalışmalarını önümüze koyduk.

Ülkemiz için öncelikli olan ve öğretim üyesi ihtiyacı olan belli alanlarda **"İhtisaslaşacak 1000 Yönlendirilmiş Araştırma Görevlisi Alımı"** için ilana çıktık. Ayrıca, ülkemizin doktoralı insan ihtiyacını karşılamak üzere 100 önemli ve disiplinler arası alanda 2000 kişiye burs projesi olan **"100/2000 Doktora Projesi"**ni hayata geçiriyoruz.

Bu yıl önümüze koyduğumuz önemli başlık **araştırma üniversiteleridir** ve bunun için de çalışmalarımız başlamıştır.

Yaptığımız düzenlemeler ve daha verimli, sağlıklı bir sistem için gösterilen gayretler siz öğrencilerimiz ile ilgili alanlarda da nitelik ve nicelik açısından önemli sonuçlar vermektedir.

Değerli Misafirler;

- Dünya Tıp Eğitimi Federasyonu, bütün ülkelerde bütün tıp hekimlerinin ve de sağlık çalışanlarının, güçlü mobilize bilgi ile donatılmış bir çekirdek eğitim programı ile eğitilmelerini, eleştirel düşünce anlayışına sahip olmalarını ve de en önemlisi etik değerler ve kavramları iyi öğrenmelerini önermektedir.
- Sizlerin daha da iyi bildiğiniz gibi, Tıp eğitimine bakıldığında 20. Yüzyılda 3 ciddi eğitim reformu görüyoruz; 20. Yüzyılın başlarında science-based (bilim-temelli) müfredatlı eğitim yürütülmüş, 20.yüzyılın ortalarında probleme dayalı eğitim gündeme taşınmış ve son olarak şimdi 21. Yüzyılın

başlarında 3. nesil tıp eğitimini ve sağlık hizmetlerini profesyonel yetkinlik ve global bilgiye dayalı performans temelli yaklaşım yürütmektedir.

Değerli hocalarım,

Hangi yöntem uygulanırsa uygulansın yükseköğretim kurumu olarak hedefimiz, amacımız toplumun sağlığını koruyan, hastalandığında onlara iyi bakan, memleketini iyi tanıyan yetenekli hekimler yetiştirmektir.

Yetiştirdiğimiz genç hekimlerden beklediğimiz hizmet sunmayı esirgememeleri, karar verici olmaları, tüm dünyayı ama özellikle hizmet verdikleri toplumu iyi tanımlarıdır. Türkiye'nin sağlık sorunlarını bilmelidirler ve mezun olduktan hemen sonra bu sorunların üstesinden gelebilecek bilgi, beceri ve tutumlarla donanmış olmalıdırlar.

Değerli Hocalarım,

Söylemek istediğim, değerlerin farklılaştığı bir ortam var. Buna uyumlu yüksek etik değerler ve yüksek kalite ile bir hekimi nasıl yetiştireceğiz, özenle çalışmamız gerekiyor.

Sıkıntıların bilincindeyiz, **ancak** özellikle eğitimde kaliteden hiç ödün vermemek yeni YÖK olarak önümüze koyduğumuz birinci sayfadır.

Hepimizin amacı, nitelikli ve işlevsel üniversite hastanelerini yaratmaktır.

Sağlık Bakanlığı 2015 yılı verileri; Türkiye'de hastanelere yatan hastaların yüzde 15'i, polikliniğe başvuranların da yüzde 8'inin üniversite hastanelerinde tedavi olduğunu göstermektedir. Bu hastaların neredeyse tamamı başka hastaneler sonrası başvuru son noktadır. Bu çerçevede, bilmekteyiz ki üniversite hastanelerimiz diğer sağlık kuruluşlarında tanı, tedavi ve izlemi yapılamayan hastalara hizmet sunan kurumlar niteliğindedir. Dolayısıyla, bu kurumların işlem hacmi ve doğal olarak işlem maliyeti diğer hizmet sunan kuruluşlar ile farklılık gösterebilmektedir.

Bilinen bir diğer gerçek, OECD ülkelerinde son 10 yıllık dönemde kamu sağlık harcamaları reel olarak yıllık bazda yüzde 4,1 oranında artarken Türkiye'de bu oran yüzde 9,1 ile Lüksemburg'un arkasından ikinci sırada çıkmıştır. Sağlık hizmetlerindeki bu maliyet artışları doğal olarak Üniversite Hastanelerini de etkileyerek, finansal sorunlarla karşı karşıya kalınmasına neden olmuştur. Biraz önce de ifade etmeye çalıştığım gibi üniversite hastanelerinin ana amacı eğitim

ve araştırmadır. Tabii ki hizmet sunumu da görevlerinden biridir. Ancak, niversite Hastaneleri finansal sorunlarının temelinde, gelirlerin giderleri karşılayamadığı, sonuçta hizmet sunduka artan oranda zarar eden ve borçlanan bir bilançoya sahip olunduğu akademik çalışmalarla gösterilmiştir. Bu durum, sadece son beş yılda, 2.7 misli bir artışla toplamda niversite Hastaneleri için tedarikçilere borçların 1.4 milyar TL'den 3.8 milyar TL'ye sıçramasına yol açmıştır.

Bu ekonomik değerlendirmelerin **sadece para** ile ölçülen tespitler şeklinde **algılanmamasını dilemekteyim**. Ülkemiz sağlık sisteminin geleceğindeki muhtemel riskleri vurgulamak ve eğitim kalitesinde olumsuzluklar yaratmadan bu konulara hep birlikte ve ivedilikle çözüm bulabileceğimizi ifade etmek istiyorum.

Bu konuda halen bu hafta bile ilgili bakanlıklar ile yoğun çalışmalar yürütmekteyiz. Ve iyi sonuçlar elde edeceğimize inanıyorum.

Devletimizin, hkmetimizin "Güçlü Türkiye" hedefine ulaşabilmesinde yükseköğretim ve nitelikli insan gücü için katkı sunmaya ve meydan okuyan adımlar atmaya devam edeceğiz.

Verimli bir toplantı olması dileğiyle hepinizi muhabbetle selamlıyorum.